

ZAKON O DENACIONALIZACIJI SLOVENIJE

ZAKON O DENACIONALIZACIJI

("Uradni list RS", br. 27/91)

I. poglavje

SPLOSNE DOLOCBE

1. clen

Ta zakon ureja denacionalizacijo premozenja, ki je bilo podrzavljeno s predpisi o agrarni reformi, nacionalizaciji in o zaplembah ter z drugimi predpisi in nacini, navedenimi v tem zakonu.

2. clen

Denacionalizacija po tem zakonu je vrnitev podrzavljene premozenja iz prejsnjega clena v naravi (vrnitev premozenja).

Ce vrnitev premozenja ni mozna, denacionalizacija obsega placilo odskodnine v obliki nadomestnega premozenja, vrednostnih papirjev ali v denarju (odskodnina). Pogoje in nacin denacionalizacije doloca ta zakon.

3. clen

Upravicenci do denacionalizacije po tem zakonu so fizicne osebe, ki jim je bilo premozenje podrzavljeno po naslednjih predpisih:

- 1) zakon o agrarni reformi in kolonizaciji (Uradni list DFJ, st. 64/45, Uradni list FLRJ, st. 24/46, 101/47, 105/48, 21/56, 55/57, 10/65),
- 2) zakon o agrarni reformi in kolonizaciji (Uradni list SNOS in NVS, st. 62/45, Uradni list LRS, st. 30/46, 10/48, 17/58, 17/59, 18/61, 22/65),
- 3) zakon o razlastitvi posestev, ki jih obdelujejo koloni in vinicarji (Uradni list SNOS in NVS, st. 62/45),
- 4) zakon o odpravi vinicarskih in podobnih razmerij (Uradni list LRS, št. 22/53 in 43/57),
- 5) zakon o kmetijskem zemljskem skladu splosnega Ijudskega premozenja in o dodeljevanju zemlje kmetijskim organizacijam (Uradni list

- FLRJ, st. 22/53),
- 6) zakon o agrarnih skupnostih (Uradni list LRS, st. 52/47),
  - 7) zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti (Uradni list SRS, st. 7/65 - precisceno besedilo),
  - 8) zakon o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ, st. 98/46, 35/48) razen po 7/a clenu tega zakona,
  - 9) zakon o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljisc (Uradni list FLRJ, st. 52/58),
  - 10) zakon o prenosu imovine telesnovzgojnih drustev na Zvezo fiskulturnih drustev v Sloveniji (Uradni list SNOS in NVS, st. 48/45),
  - 11) zakon o odpravi zakona o prenosu imovine telesnovzgojnih drustev na Zvezo fiskulturnih drustev Slovenije ter o ureditvi lastninskih razmerij, ustvarjenih s tem zakonom (Uradni list LRS, st. 10/48),
  - 12) temeljni zakon o razlastitvi (Uradni list FLRJ, st. 28/47), ce upravicenci niso dobili kot odškodnine nadomestne nepremicnine,
  - 13) zakon o pobijanju nedovoljene spekulacije in gospodarske sabotaze (Uradni list DFJ, st. 26/45),
  - 14) zakon o zatiranju nedovoljene trgovine, nedovoljene spekulacije in gospodarske sabotaze (Uradni list FLRJ, st. 56/46, 74/46),
  - 15) zakon o zasciti in upravljanju narodnega imetja (Uradni list DFJ, st. 36/45),
  - 16) zakon o varstvu splosnega Ijudskega premozenja in premozenja pod upravo drzave (Uradni list FLRJ, st. 86/46),
  - 17) zakon o kaznivih dejanjih zoper narod in drzavo (Uradni list DFJ, st. 66/45 in Uradni list FLRJ, st. 59/46),
  - 18) zakon o konfiskaciji premozenja in o izvrsevanju konfiskacije (Uradni list DFJ, st. 40/45),
  - 19) zakon o zaplembi premozenja in o izvrsevanju zaplembe (Uradni list FLRJ, st. 61/46, 74/46),
  - 20) odlok AVNOJ-a o prehodu sovraznikovega imetja v drzavno svojino, o drzavnem upravljanju imetja odsotnih oseb in o zasegi imetja, ki so ga okupatorske oblasti prisilno odtujile (Uradni list DFJ, st. 2/45),
  - 21) zakon o prenosu sovraznikovega premozenja v drzavno last in o sekvestraciji premozenja odsotnih oseb (Uradni list FLRJ, st. 63/46, 74/46),
  - 22) zakon o ravnanju s premoženjem, ki so ga lastniki morali zapustiti med okupacijo, in s premoženjem, ki so jim ga odvzeli okupator ali njegovi pomagaci (Uradni list FLRJ, st. 64/46),
  - 23) zakon o odvzemanju drzavljanstva oficirjem in podoficirjem bivse jugoslovanske vojske, ki se nocejo vrniti v domovino, pripadnikov vojnih formacij, ki so sluzili okupatorju in so pobegnili v inozemstvo (Uradni list DFJ, st. 64/45 in Uradni list FLRJ, st. 86/46),
  - 24) zakon o kaznovanju zlocinov in prestopkov zoper slovensko narodno cast (Uradni list SNOS in NVS, st. 7/45),
  - 25) zakon o prepovedi izzivanja narodnega, rasnega (plemenskega) in verskega sovrastva in razprtij (Uradni list DFJ, st. 36/45),
  - 26) kazenski zakonik (Uradni list FLRJ, st. 13/51) razen XII. poglavja,
  - 27) uredba o arondaciji zemljisc kmetijskih posestev (Uradni list FLRJ, st. 99/46), ce upravicenci niso dobili ustreznih nadomestnih zemljisc,
  - 28) uredba o premozenjskih razmerjih in o reorganizaciji kmeckih delovnih zadrug (Uradni list FLRJ, st. 14/53), ce upravicenci niso dobili ustreznih nadomestnih zemljisc,
  - 29) temeljni zakon o izkoriscanju kmetijskega zemljisca (Uradni list FLRJ,

st. 43/59 in 53/62 ter Uradni list SFRJ, st. 10/65, 25/65 - precisceno besedilo, 12/67 in 14/70), ce upravicenci niso dobili ustreznih nadomestnih zemljisc.

Pravne osebe, ki jim je bilo premozenje podzavljeno po predpisih iz prejsnjega odstavka, so upravicenke le, ce zakon to izrecno doloca.

4. clen

Ne glede na dolocbe prejsnjega clena so upravicenci do denacionalizacije tudi fizicne osebe, ki jim je bilo premozenje neodplacno podzavljeno na podlagi predpisa, izdanega do uveljavitve ustave SFRJ iz leta 1963, ki ni naveden v prejsnjem clenu, ali pa z ukrepom drzavnega organa brez pravnega naslova.

5. clen

Za upravicenca do denacionalizacije po tem zakonu se steje tudi fizicna oseba, katere stvari ali premozenje so presle v drzavno last na podlagi pravnega posla, sklenjenega zaradi groznje, sile ali zvijsce drzavnega organa oziroma predstavnika oblasti.

6. clen

Splosni premozenjski oziroma odskodninski predpisi se glede zadev, ki jih ureja ta zakon, uporabljajo le, ce niso v nasprotju s tem zakonom.

V postopkih za uveljavljanje pravic po tem zakonu se uporablja zakon o splosnem upravnem postopku (precisceno besedilo, Uradni list SFRJ, st. 47/86), ce ta zakon ne doloca drugace.

Izkljucitve in omejitve glede možnosti pridobivanja lastninske pravice, dolocene v veljavnih zakonih, se upostevajo pri oblikah denacionalizacije, ki jo zagotavlja ta zakon, razen ce ta zakon ne doloca drugace.

7. clen

Pridobitev nepremicnin, drugega premozenja oziroma odskodnine po tem zakonu ne zapade placilu davkov.

Dedovanje, ki je povezano z izvajanjem tega zakona, zapade placilu davka na dediscine.

8. clen

Za premozenje v smislu tega zakona se stejejo premicne in nepremicne stvari in podjetja oziroma kapitalski delezi osebnih ali kapitalskih druzb.

Z izrazom podzavljeno premozenje je misljeno zasebno premozenje iz

prejsnjega odstavka, ne glede na to, ali je z aktom o podzavljenju preslo v splosno Ijudsko premozenje, drzavno, druzbeno ali zadruzno lastnino.

Z aktom o podzavljenju so misljeni predpisi, ki so neposredno ucinkovali, ter sodbe, odlocbe, sklepi, drugi pravni akti ter materialna dejanja drzavnih organov, s katerimi je bilo zasebno premozenje podzavljeno.

Z drzavnimi organi so misljena sodisca, upravni organi, komisije in Ijudski odbori ter tem podobni organi, ki so na podlagi predpisov iz 3. in 4. clena tega zakona bili pooblasteni za izdajanje aktov o podzavljenju.

Z ukrepom drzavnega organa iz 4. clena tega zakona so misljeni tudi akti ali dejanja posameznikov, s katerimi so bile pod videzom izvrsevanja pooblastil drzavnega organa odvzete stvari ali drugo premozenje iz drugega odstavka tega clena.

II. poglavje

UPRAVICENCI

9. clen

Fizicne osebe iz 3., 4. in 5. clena tega zakona so upravicenci, Ce so bili v casu, ko jim je bilo premozenje podzavljeno, jugoslovanski drzavljeni in jim je bilo po 9. 5. 1945 to drzavljanstvo priznano z zakonom ali mednarodno pogodbo.

Fizicne osebe iz 3., 4. in 5. clena tega zakona, ki v casu, ko jim je bilo premozenje podzavljeno, niso bile vpisane v evidenco drzavljanov (drzavljanstvo knjigo) zaradi razlogov iz drugega odstavka 35. clena zakona o drzavljanstvu FLRJ (Uradni list DFJ, st. 64/45, in Uradni list FLRJ, st. 54/46 in 105/48), niso upravicenci, razen v primeru, ko je bil posameznik zaradi verskih ali drugih razlogov interniran ali se je boril na strani protifasisticne koalicije.

Ce je bilo premozenje podzavljeno kot posledica prenehanja drzavljanstva z odvzemom, se steje, da je bilo podzavljeno jugoslovanskemu drzavljanu.

10. clen

Steje se, da so upravicenci iz prvega odstavka prejsnjega clena tudi osebe, ki v casu, ko jim je bilo premozenje podzavljeno, niso bile jugoslovanski drzavljeni, pa so imele stalno prebivalisce na ozemlju danasnje Republike Slovenije in jim je bilo jugoslovansko drzavljanstvo priznano po 15. 9. 1947 z zakonom oziroma mednarodno pogodbo.

Niso pa upravicenci v smislu tega zakona tiste fizicne osebe, ki so dobile ali imele pravico dobiti odškodnino za odvzeto premozenje od tuje drzave.

11. člen

Ce je oseba umrla pred 28. 8. 1945. leta oziroma 15. 9. 1947. leta, njeno premozenje pa je bilo podrzavljeno po njeni smrti, se steje, da je bilo podrzavljeno njenim, pravnim naslednikom, ne glede na koga se je glasil akt o podrzavljenju, ce je bilo tem pravnim naslednikom po 9. 5. 1945. leta priznано jugoslovansko drzavljanstvo z zakonom ali mednarodno pogodbo.

12. člen

Ce fizicna oseba iz drugega odstavka 9. clena tega zakona ni upravicenec po tem zakonu, je upravicenec njegov zakonec ali dedic iz prvega dednega reda, ce mu je bilo jugoslovansko drzavljanstvo priznано s predpisi iz prvega odstavka 9. clena tega zakona.

13. člen

Upravicenci do vrnitve premozenja osebnih in kapitalskih druzb so delnicarji oziroma druzbeniki.

Dolocba prejsnjega odstavka velja samo za upravicence, ki so fizicne osebe.

14. člen

Pravica do vrnitve premozenja gre cerkvam in drugim verskim skupnostim, njihovim ustanovam oziroma redom, ki ob uveljavitvi tega zakona delujejo na obmocju Republike Slovenije.

15. člen

Ce so upravicenci do denacionalizacije iz 3., 4. in 5. clena tega zakona mrtvi ali so razglaseni za mrtve, so upraviceni za uveljavljanje pravic iz tega zakona njihovi pravni nasledniki.

Pravno nasledstvo se presoja po pravu Republike Slovenije, ce ni v naslednjih odstavkih drugace doloceno.

Pravno nasledstvo upravicencev iz prejsnjega clena se presoja po njihovem avtonomnem pravu.

Ce so pravni nasledniki ze doloceni po tujem pravu, se glede tega vprasanja uporablja tuje pravo.

Ne glede na dolocbo prejsnjega odstavka se glede nasledstva lastninske pravice na nepremicninah uporablja pravo Republike Slovenije.

III. poglavje

OBLIKE DENACIONALIZACIJE

1. oddelek: Vrnitev premozenja

16. clen

Premozenje se vrne z vrnitvijo v last in posest, z vrnitvijo lastninske pravice ali z vrnitvijo lastninskega deleža.

Ce premozenja ni mogoče vrniti v celoti, se premozenje lahko vrne tudi le deloma, za razliko v vrednosti pa plača odškodnina.

Premozenja ni mogoče vrniti, ce je na njem lastninska pravica fizicnih ali civilnih pravnih oseb.

Premozenje pravnih oseb v mesani lastnini se lahko vraca le v obliki lastninskega deleža na pravni osebi do visine deleža družbenega premozenja.

a) Vrnitev stvari

17. clen

Premicnine se vracajo le, ce gre za predmete kulturne, zgodovinske ali umetniske vrednosti.

Premicnine iz prejsnjega odstavka, ki so po predpisih o varstvu naravne in kulturne dediscine predmeti kulturne in naravne dediscine, se vrnejo v last in posest le, ce niso sestavni del zbirk javnih muzejev, galerij in drugih podobnih ustanov.

Na premicninah, ki so sestavni del zbirk iz prejsnjega odstavka, se vrne lastninska pravica.

Ne glede na dolocbo prvega odstavka tega clena se vracajo tudi premicnine vecje vrednosti, predmeti ali skupine predmetov osebne rabe upravicencev oziroma predmeti posebne priljubljenosti upravicencev ali njihovih pravnih naslednikov.

18. clen

Nepremicnine se vrnejo, ce niso podane ovire, dolocene s tem ali drugim zakonom.

Pomozni in tem podobni prostori ter pritikline, ki so bili podrzavljeni skupaj

z glavno stvarjo, delijo usodo glavne stvari.

Nepremicnine, ki so po predpisih o varstvu naravne in kulturne dediscine razglasene za kulturne spomenike ali naravne znamenitosti, se vracajo pod pogoji iz tega zakona.

19. clen

Nepremicnine ni mogoce vrniti:

1. ce služi za opravljanje dejavnosti drzavnih organov ali za dejavnosti s podrocja zdravstva, vzgoje in izobrazevanja, kulture oziroma drugih javnih sluzb, pa bi bila s tem bistveno okrnjena možnost za opravljanje teh dejavnosti, ker je ni mogoce nadomestiti z drugo nepremicnino ali bi bila nadomestitev povezana z nesorazmernimi stroški;
2. ce je nelocljiv sestavni del omrezja, objektov, naprav ali drugih sredstev javnih podjetij s podrocja energetike, komunale, prometa in zvez, ki so po zakonu izvzeta iz privatizacije;
3. ce je izvzeta iz pravnega prometa oziroma na njej ni mogoce pridobiti lastninske pravice;
4. ce bi se bistveno okrnila prostorska kompleksnost oziroma namen izrabe prostora in nepremicnin;
5. v drugih primerih, ki jih doloca ta zakon. Dolocba 4. tocke prejsnjega odstavka in 20. clen tega zakona se ne uporabljata za gozdove, za vracanje kmetijskih zemljisc iz funkcionalnih kompleksov pa se uporabljajo določbe 27. clena tega zakona.

20. clen

Nepremicnine ni mogoce vrniti v last in posest, ce bi bila z vrnitvijo nepremicnine bistveno okrnjena ekonomska oziroma tehnoloska funkcionalnost kompleksov.

21. clen

Steje se, da ovire iz prejsnjega clena niso podane, ce je nepremicnina v sredstvih zavezanca brez pravnega naslova ali ce jo je zavezanec oddal v najem, zakup ali v drugo temu podobno razmerje za opravljanje dejavnosti, ki ni povezana z njegovo dejavnostjo.

Steje se, da je funkcionalnost kompleksa iz prejsnjega clena bistveno okrnjena, ce bi vrnitev nepremicnine povzrocila taksne motnje in druge ovire v poslovanju pravne osebe, ki upravlja s kompleksom, zaradi katerih bi ta bodisi:

- prisla v stecaj ali likvidacijo;
- morala opustiti pomemben del svoje proizvodnje ali storitvene dejavnosti;
- odpustila znatno stevilo delavcev;
- utrpela bistveni izpad prihodka.

22. clen

Na nepremicnini iz 20. clena tega zakona se vzpostavi lastninska pravica v korist upravicenca.

Zavezanec ima se nadalje pravico uporabljati nepremicnino iz prejsnjega odstavka za svojo dejavnost, vendar le za dobo, ki je nujno potrebna za prilagoditev njegovega poslovanja spremenjenim razmeram. Ta ne more biti daljsa od pet let od pravnomocnosti odločbe o denacionalizaciji oziroma največ sedem let od dneva uveljavitve tega zakona, če se upravicenec in zavezanec ne sporazumeta drugace.

Najemno razmerje uredita upravicenec in zavezanec s pisno pogodbo.

Ce upravicenec in zavezanec ne skleneta pogodbe iz prejsnjega odstavka, se steje, da je najemno razmerje nastalo po samem zakonu, o spornih vprašanjih pa na predlog upravicenca ali zavezanca odloci sodisce v nepravdnem postopku.

23. clen

Ne glede na določbo 20. clena tega zakona se steje, da ni ovire za vrnitev nepremicnine v last in posest, ce upravicenec izkaze, da bo zagotovil vlaganja ali druge potrebne pogoje za racionalnejšo in ekonomsko uspesnejšo uporabo nepremicnine.

24. clen

Vrnitev stvari v smislu določb tega poglavja ne vpliva na najemna, zakupna in njim podobna razmerja, ki so bila ustanovljena z odplacnimi pravnimi posli, ce pravni posel ali zakon ne določata drugace.

Ne glede na določbo prejsnjega odstavka lahko najemna, zakupna in tem podobna razmerja, katerih trajanje je določeno oziroma dogovorjeno za dobo vec kot 10 let, trajajo največ se 10 let od dneva pravnomocnosti odločbe o denacionalizaciji, razen ce se upravicenec in najemojemalec ne sporazumeta drugace.

Razmerja iz prejsnjega odstavka zaradi vrnitve stvari ni mogoce odpovedati pred potekom pogodbenega roka, dokler ima najemojemalec, ki je fizicna oseba, stvar v najemu kot poglavitni vir prezivljanja sebe ali svoje družine.

V primerih iz drugega in tretjega odstavka tega clena lahko upravicenec vrnitev stvari odkloni. V tem primeru mu pripada odškodnina.

25. clen

Nepremicnina, katere vrednost se po podzavljenu ni bistveno povecala, se pod pogoji, določenimi v tem poglavju, vrne brez poracunavanja razlike

v vrednosti.

Nepremicnina, katere vrednost se je zaradi novih investicij bistveno povečala, se po izbiri upravicenca bodisi:

- ne vrne;
- se na njej vzpostavi lastninski delež do visine prvotne vrednosti nepremicnine;
- vrne pod pogojem, da za razliko v vrednosti plača odškodnino.

Rok placila odškodnine iz zadnje alineje prejšnjega odstavka, ki ne sme biti krajši od 10 let, in drugi pogoji placila se določijo z odločbo o denacionalizaciji.

26. člen

Nepremicnina, katere vrednost se je po podzavljenju bistveno zmanjšala, se upravicencu vrne z doplačilom odškodnine do polne vrednosti ob podzavljenju.

Upravicenec lahko namesto vračila zahteva polno odškodnino.

27. člen

Kmetijska zemljišča se vračajo v last in posest:

- ce se s tem ne okrne funkcionalnost kompleksov kmetijskih zemljišč oziroma kompleksov trajnih nasadov, ali
- ce s tem ne pride do taksne razdrobljenosti parcel, ki bi onemogocala ekonomično obdelavo.

Ce v primerih iz prejšnjega odstavka zemljišča ni mogoče vrniti v last in posest, se v korist upravicenca, cigar zemljišče, ki je bilo podzavljeno, leži v območju kompleksa kmetijskih zemljišč v družbeni lastnini, vzpostavi solastninska pravica. Kompleks kmetijskih zemljišč si solastniki razdelijo, upostevaje tretji odstavek tega člena, sporazumno ali v nepravdnem postopku, ali pa predlagajo občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za kmetijstvo, uvedbo komasacijskega postopka.

Za v solastnino priznana zemljišča se smiselno uporabljajo določbe drugega, tretjega in četrtega odstavka 22. člena tega zakona.

Ce upravicenec ne zahteva vrnitve kmetijskih zemljišč, se mu izda priznanica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Priznanica je vrednostni papir, ki se glasi na ime upravicenca in na določeno vrednost, do visine katere se izdajatelj papirja obvezuje odprodati kmetijska zemljišča ali gozdove, ali pa placati odškodnino.

S priznanico, ki je predmet pravnega prometa, lahko upravicenec oziroma njen lastnik kupi kmetijsko zemljišče ali gozd iz Sklada kmetijskih zemljišč

in gozdov Republike Slovenije ali od drugih lastnikov.

Ce upravicenec ne kupi kmetijskih zemljisc oziroma gozdov oziroma priznanice ne proda, lahko priznanico zamenja za obveznice pri Slovenskem odskodninskem skladu.

Gozdovi se vracajo v last in posest, razen v primerih iz 1., 2., 3. in 5. tocke 19. clena tega zakona.

28. clen

Ce so na kmetijskih zemljiscih vzpostavljeni novi oziroma obnovljeni trajni nasadi, se smiselno uporabljajo dolocbe 22. clena tega zakona s tem, da lahko zavezanec uporablja tako kmetijsko zemljsce do izteka rodnosti, vendar ne vec kot 10 let, ce se zavezanec in upravicenec ne sporazumeta drugace.

29. clen

Stanovanjske hise oziroma stanovanja, glede katerih ne obstaja najemno ali temu podobno razmerje, se vrnejo upravicencu v last in posest.

Stanovanjske hise oziroma stanovanja, glede katerih obstoji najemno ali temu podobno razmerje, se vracajo z vzpostavitvijo lastninske pravice na teh nepremicninah.

Pravice in obveznosti med upravicenci kot najemodajalci nepremicnin iz prejsnjega odstavka in najemniki teh nepremicnin ureja stanovanjski zakon,

30. clen

Za vracanje najemnih poslovnih stavb in poslovnih prostorov se smiselno uporabljajo dolocbe tega zakona, ki se nanasajo na vracanje stanovanj in stanovanjskih his, razen tretjega odstavka prejsnjega clena.

31. clen

Na podrzavljenem stavbnem zemljiscu, na katerem ima upravicenec pravico uporabe, se vzpostavi lastninska pravica v njegovo korist.

32. clen

Podrzavljena nezazidana stavbna zemljisca, ki so bila izrocena občini ali komu drugemu v skladu z zakonom zaradi uresnitve prostorskega izvedbenega nacrtja, se ne vracajo, ce so bila ob uveljavitvi tega zakona ze oddana za gradnjo.

Podrzavljena zazidana stavbna zemljisca (obstojece gradbene parcele) se

ne vračajo, razen ce je na njih zgrajeni trajni objekt v lasti upravicenca.

Določba prvega odstavka tega clena se ne uporablja za zemljišca, ki so bila izročena občini pred več kot dvema letoma pred uveljavitvijo tega zakona, pa niso bila oddana za gradnjo, ali so bila oddana za gradnjo družbenim pravnim osebam pred več kot dvema letoma pred uveljavitvijo tega zakona, investitor pa na zemljišču do uveljavitve tega zakona ni začel z gradnjo. Tako zemljišče je dolžan zavezanec izročiti upravicencu v last in posest.

Za stavbno zemljišče, ki je bilo razlasceno po predpisih o razlastitvi do uveljavitve zakona o razlastitvi. (Uradni list FLRJ, št. 12/57), pripada odškodnina, ce upravicenec zanj ni dobil kot odškodnino druge nadomestne nepremicnine in ce zemljišca po določbah prejsnjih odstavkov mogoče vrniti.

33. clen

Nepremicnine se vrnejo proste hipotekarnih bremen, ki so nastala po njihovem podzavljenju do dneva uveljavitve tega zakona. Za terjatve, ki so bile zavarovane s temi bremenimi, jamci Republika Slovenija.

Služnosti, izbrisane s podzavljenjem, ozivijo.

b) Vracanje podjetij in kapitala

34. clen

Podjetje, ki je bilo podzavljeno lastniku - fizicni osebi, se vrne v last, ce podjetje opravlja ob uveljavitvi tega zakona isto ali podobno gospodarsko dejavnost kot samostojna pravna oseba.

Ce je podjetje preslo v sestav druge pravne osebe, se vrne v last, ce ga je ekonomsko in tehnicno mogoče izlociti iz te pravne osebe.

35. clen

Ne glede na določbe prejsnjega clena se podjetje ne vrne, ce je nelocljivi sestavni del sistema gospodarske infrastrukture iz 2. točke prvega odstavka 19. clena tega zakona.

Podjetja tudi ni mogoče vrniti v last v celoti, ce njegova vrednost v casu odlocanja presega vrednost podjetja v casu podzavljenja za več kot 100 odstotkov.

36. clen

Ce je predmet vračanja v last podjetje, katerega vrednost je bistveno zmanjšana od vrednosti podjetja v casu podzavljenja, gre upravicencu za

razliko v vrednosti odškodnina iz 43. clena tega zakona.

Ce je predmet vračanja v last podjetje, katerega vrednost je bistveno vecja od vrednosti podjetja v casu podržavljenja, mora upravicenec placati razliko v vrednosti po določbah tretjega odstavka 25. clena tega zakona.

37. clen

Premoženje (kapital) iz 13. clena tega zakona se vraca z vzpostavitvijo lastninskega deleza upravicenca na družbenem kapitalu pravnih oseb, ki so naslednice sredstev oziroma premoženja podržavljenih podjetij in drugih gospodarskih subjektov, katerih družbeniki oziroma delničarji so bili upravicenci iz 13. clena tega zakona.

Vrednost lastninskega deleza mora biti enaka vrednosti deleza upravicenca, ki ga je imel na podržavljenem podjetju, ali na drugem gospodarskem subjektu iz prejšnjega odstavka.

38. clen

Premoženje (kapital) iz 13. clena tega zakona se lahko na zahtevo upravicenca vrne z vrnitvijo v last in posest oziroma z vzpostavitvijo lastninske pravice na nepremicnini pravne osebe, ki je naslednica sredstev oziroma premoženja podržavljenega podjetja ali drugega gospodarskega subjekta, katerega delničar oziroma družbenik je bil upravicenec.

Za vračanje nepremicnine v smislu prejšnjega odstavka veljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na vračanje nepremicnin.

39. clen

Na način, določen v 37. in 38. clenu tega zakona, se vraca tudi premoženje podjetja iz drugega odstavka 34. clena in drugega odstavka 35. clena tega zakona, ce podjetja ni mogoče vrniti kot celote.

40. clen

Vrnitev po določbah 34. in 37. clena tega zakona lahko upravicenec odkloni. V tem primeru ima pravico do odškodnine.

41. clen

Ce predpis, ki ureja lastninsko preoblikovanje podjetij, zahteva v zvezi z uveljavljanjem pravic iz tega zakona predhodno priglasitev upravicenj do denacionalizacije v postopku privatizacije podjetja, se določbe 34. do 39. clena tega zakona uporabljajo samo za podjetja, glede katerih je bila taka priglasitev veljavno opravljena, in v obsegu, v katerem je bila opravljena.

2. oddelek: Odskodnina

42. clen

Ce nepremicnine ni mogoce vrniti v last in posest oziroma glede nje vzpostaviti lastninske pravice ali lastninskega deleza, gre upravicencu odskodnina z vzpostavitvijo lastninskega deleza na pravni osebi ali v delnicah, ki jih ima Republika Slovenija ali na njegovo zahtevo v obveznicah, izdanih v ta namen.

Ce upravicenec zahteva delnice v smislu prejsnjega odstavka, pa mu jih ni mogoce ponuditi, mu gre odskodnina v obveznicah.

V primerih iz prvega odstavka tega clena se lahko upravicenec in zavezanec sporazumeta, da da zavezanec upravicencu nadomestno nepremicnino.

Z vrednostnimi papirji, ki jih dobi upravicenec kot odskodnino po tem zakonu, lahko placa odskodnino, za katero je zavezan po tem zakonu.

Dolocbe prejsnjih odstavkov tega clena se smiselno uporabljajo tudi za premicnine iz 17. clena tega zakona, ki jih ni mogoce vrniti, in za druge podrzavljene premicnine.

Pravico do odskodnine imajo tudi upravicenci, ki so svoje podrzavljeno premozenje pridobili nazaj na podlagi odplacnega pravnega posla.

43. clen

Ce podrzavljenega podjetja upravicencu ni mogoce vrniti (34. in 35. clen) ali ce ni mogoce vzpostaviti lastninskega deleza na podjetju (37. clen) ali ce ni mogoce vzpostaviti lastninske pravice na nepremicnini (38. clen), se da upravicencu pod pogoji iz 41. clena tega zakona odskodnina v vrednosti premozenja oziroma lastninskega deleza upravicenca na podrzavljenem podjetju.

Upravicenec do odskodnine iz prejsnjega odstavka lahko zahteva, da se mu vrednost podrzavljenega premozenja povrne v obliki obveznic Slovenskega odskodninskega sklada ali delnic v lasti Republike Slovenije.

44. clen

Vrednost podrzavljenega premozenja se doloci po stanju premozenja v casu podrzavljenja in ob upostevanju njegove sedanje vrednosti.

Vrednost stanovanja, stanovanjske hise oziroma poslovnega prostora ali poslovne stavbe se ugotovi na nacini, ki je predpisan s pravilnikom o merilih in nacinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih his ter sistem tockovanja (Ur. l. SRS, st.. 25/81).

Vrednost kmetijskih zemljišč, gozdov in zemljišč, uporabljenih za gradnjo, se določi glede na katastrsko kulturo, katastrski razred in katastrski okraj na podlagi predpisa Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije.

Vrednost stvari, ki so kulturni spomenik ali naravna znamenitost, se ugotavlja po metodologiji za ocenjevanje kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti.

Ob podzavljenju ugotovljene denarne vrednosti podzavljenih podjetij se valorizirajo z upoštevanjem paritete dinarja do ZDA dolarja v času podzavljenja premoženja in paritete tolarja do ZDA dolarja na dan izdaje odločbe ob upoštevanju povprečnega povečanja dolarskih cen tega premoženja, ki ga določi minister za finance.

Ce sedanje vrednosti premoženja iz prejsnjih odstavkov ni mogoče ugotoviti, se ta oceni po merilih, določenih s predpisom iz prvega odstavka 85. člena tega zakona, ce ta zakon ne določa drugace.

Za čas od pravnomocnosti odločbe o odškodnini do pricetka obrestovanja obveznic oziroma, kadar odločba tako določa, do placila odškodnine v gotovini, pripadajo upravicencu obresti, ki veljajo za vloge na vpogled, glavnica pa se valorizira.

45. člen

Za placevanje odškodnine se izdajo obveznice.

Obveznice so nominirane v nemskih markah in izplačljive v enakih polletnih obrokih v 20 letih. Obrestna mera je šest odstotna.

46. člen

Obveznice se glase na prinosnika in so izplačljive v valuti Republike Slovenije.

47. člen

Imetnik obveznice lahko obveznico uporabi za nakup delnic skladov Republike Slovenije ali za nakup delnic, s katerimi razpolagajo ti skladi. Prav tako jih lahko uporabi kot placilno sredstvo za nakup nepremicnin in drugega kapitala v postopku privatizacije.

V primerih iz prejsnjega odstavka se kot vrednost obveznice uposteva njena nominalna vrednost.

48. člen

Ce obstajajo ali nastopijo okoliscine iz 50. člena tega zakona, Republika Slovenija, dokler te okoliscine trajajo, zagotavlja upravicencu socialno

varnost z odkupom obveznic za njihovo nominalno vrednost.

Upravicenec uveljavlja pravice iz tega clena pri Ministrstvu za finance v upravnem postopku.

49. clen

Sredstva za kritje obveznosti iz izdanih obveznic se zbirajo v Slovenskem odskodninskem skladu. Viri sredstev tega sklada so:

1. Sklad Republike Slovenije za razvoj;
2. del kupnine, pridobljene s prodajo druzbenih stanovanjskih his in stanovanj ter poslovnih prostorov, ki ustreza delezu, s katerim so bila ob nabavi novega druzbenega stanovanja udelezena zdruzena sredstva stanovanjskega sklada, ter celotna kupnina za prodana podrzavljena stanovanja, ce bodo ta odplacno prenesena iz druzbene lastnine osebam, ki niso upravicenci po tem zakonu;
3. Sklad kmetijskih zemljisc in gozdov Republike Slovenije;
4. drugi viri, doloceni z zakonom.

Visino sredstev, organiziranost, pristojnosti, pravice in obveznosti Slovenskega odskodninskega sklada ureja poseben zakon.

50. clen

Upravicencu, ki je po kriterijih socialnega varstva oseba slabsega premozenjskega stanja, se izplaca odskodnina v primerih iz drugega odstavka 42. ali drugega odstavka 43. clena tega zakona v denarju do visine 24 povprečnih mesečnih neto osebnih dohodkov na zaposlenega v Republiki Sloveniji v zadnjih treh mesecih pred izdajo odlocbe.

Odskodnina iz prejsnjega odstavka se glede na njen obseg oziroma na zelje upravicenca izplaca v enkratnem znesku ali v mesečnih obrokih.

IV. poglavje

ZAVEZANCI

51. clen

Zavezanec za vrnitev stvari je pravna oseba, v katere premozenju so stvari, ki se po tem zakonu vrnejo upravicencem.

Zavezanci za vrnitev podrzavljenih podjetij oziroma drugih gospodarskih subjektov ali za vzpostavitev lastninskega deleza na premozenju so podjetja oziroma druge pravne osebe, v katerih premozenju so sredstva oziroma premozenje podrzavljenih podjetij ali drugih gospodarskih subjektov.

Zavezanec za odskodnino v delnicah, s katerimi razpolaga Republika Slovenija, je Slovenski odskodninski sklad.

Zavezanec za odškodnino v obveznicah je Slovenski odškodninski sklad, za odškodnino v denarju pa Republika Slovenija.

V. poglavje

UVELJAVLJANJE PRAVIC

1. oddelek: Organi postopka

52. člen

O zahtevah po tem zakonu odločajo organi, ki jih določa ta zakon.

53. člen

Ce ni s tem zakonom drugače določeno, odločajo o pravnih sredstvih organi, pristojni po splošnih procesnih oziroma organizacijskih predpisih.

54. člen

O zahtevah na prvi stopnji odločajo:

1. občinski upravni organ, pristojen za kmetijstvo, o denacionalizaciji kmetijskih zemljišč, gozdov in kmetijskih gospodarstev, podzavljanih po predpisih iz 3. in 4. člena tega zakona;
  2. občinski upravni organ, pristojen za gospodarstvo, o denacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij, podzavljanih po predpisih iz 3. in 4. člena tega zakona;
  3. občinski upravni organ, pristojen za stanovanjske in komunalne zadeve, o denacionalizaciji stanovanjskih his, stanovanj, poslovnih stavb, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč, podzavljanih po predpisih iz 3. in 4. člena tega zakona;
  4. Ministrstvo za finance o denacionalizaciji premoženja bank, zavarovalnic in drugih finančnih organizacij, podzavljanih po predpisih iz 3. in 4. člena tega zakona;
  5. Ministrstvo za kulturo o denacionalizaciji stvari iz prvega in drugega odstavka 17. člena ter tretjega odstavka 18. člena tega zakona.
- Izvršni sveti občinskih skupščin ustanovijo za pomoč upravnim organom iz 1. do 3. točke prejšnjega odstavka strokovne komisije ter imenujejo njihove člane.

55. člen

Komisije iz drugega odstavka prejšnjega člena štejejo pet članov. Predsednik komisije je delavec upravnega organa, pri katerem je komisija ustanovljena.

Člani komisij imajo položaj uradnih oseb in so pooblašceni za vodenje postopkov in opravljanje drugih dejanj v postopku.

Clani komisije morajo izpolnjevati predpisane pogoje za opravljanje uradnih dejanj v postopku. En član komisije mora biti diplomirani pravnik, en član izvedenec ustrezne stroke; pri komisijah, ki odločajo o vračanju nepremicnin, pa en član tudi izvedenec s področja geodetske službe.

Za isto upravno področje se lahko imenuje več komisij.

Zaradi ekonomičnosti ali drugih tehtnih razlogov se lahko imenuje za več upravnih področij skupna komisija.

56. člen

O zahtevah za denacionalizacijo iz 5. člena tega zakona odloča temeljno sodisce v nepravdnem postopku.

Zoper odločitev sodisca druge stopnje je dovoljena revizija.

V postopku iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na stranke v postopku (60. člen), na vsebino zahteve za denacionalizacijo (62. člen), na rok za njeno vložitev (64. člen), na vsebino odločbe o denacionalizaciji (66. in 67. člen), načasne odredbe (68. člen) in na stroške postopka (71. člen).

57. člen

O pritozbah odločajo:

1. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano zoper odločbe, ki jih izda organ iz 1. točke prvega odstavka 54. člena tega zakona;
2. Ministrstvo za industrijo in gradbeništvo zoper odločbe, ki jih izda organ iz 2. točke prvega odstavka 54. člena tega zakona;
3. Ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora zoper odločbe, ki jih izda organ iz 3. točke prvega odstavka 54. člena tega zakona.

58. člen

Odločba organa prve stopnje o zahtevi (odločba o denacionalizaciji) mora biti izdana in vročena upravicencu najpozneje v enem letu po vložitvi pravilno sestavljene zahteve.

Odločba o zahtevi, ki jo organ prve stopnje izda v skrajšanem postopku, mora biti izdana in vročena upravicencu v šestdesetih dneh po vložitvi pravilno sestavljene zahteve.

V zadevah iz 63. člena tega zakona organ prve stopnje ni vezan na rok iz prvega odstavka tega člena.

Za dan vložitve pravilno sestavljene zahteve se šteje dan, ko je bila pomanjkljiva zahteva v celoti dopolnjena.

59. člen

Odlocbe o denacionalizaciji izvršujejo:

- redna sodišca, ce gre za vrnitev nepremicnine ali vzpostavitev lastninske pravice na drugi nepremicnini;
- Sklad za razvoj, ce gre za vzpostavitev lastninskega deleza na podjetju ali odškodnino v delnicah;
- Slovenski odškodninski sklad, ce gre za odškodnino v obveznicah;
- Ministrstvo za finance, ce gre za denarno odškodnino.

2. oddelek: Stranke v postopku

60. člen

Stranke v postopku za denacionalizacijo so upravicenec, njegov pravni naslednik ter zavezanec oziroma druga pravna ali fizicna oseba, ki ima za varstvo svojih pravic ali pravnih koristi pravico udeleževati se postopka.

Za pravno nasledstvo zadosca, da je verjetno izkazano.

Stranke iz prvega odstavka tega clena, ki nimajo stalnega prebivalisca oziroma sedeza v Republiki Sloveniji, morajo imeti pooblastenca s prebivaliscem oziroma sedezem v Republiki Sloveniji, ki zastopa stranko pri vseh dejanjih v postopku.

Ce se zahtevek glasi na premozenje, s katerim razpolagajo druzbenopolitice skupnosti, zastopa interese zavezane stranke pristojno javno pravobranilstvo.

3. oddelek: Zahteva in odlocba

61. člen

Postopek za denacionalizacijo se zacne na podlagi zahteve za denacionalizacijo.

Pravico do vložitve zahteve imata upravicenec oziroma njegov pravni naslednik.

Predlog za zacetek postopka lahko vlozi tudi zavezana stranka, ce izkaze pravni interes.

Ce pristojni organ v primeru iz prejsnjega odstavka ugotovi, da je podan pravni interes, sam uvede postopek. V tem primeru se steje, da se postopek uvede po uradni dolznosti.

62. člen

Zahteva iz prvega odstavka prejsnjega clena vsebuje podatke o premozenju, na katero se zahteva nanasa, o pravnem temelju

podrzavljenja, o pravnem temelju pravice do vrnitve, ter o tem, v kateri obliki se zahteva vrnitev.

Zahtevi iz prejšnjega odstavka se priloži:

- a) listina o podržavljenju ali pa navedba uradnega glasila, v katerem je bil objavljen akt, s konkretno navedbo predmeta podržavljenja;
- b) potrdilo o vpisu upravicenca v evidenco o državljanstvu;
- c) navedba razmerja do upravicenca ter kdo pride se v postev kot pravni naslednik premoženja ter morebitni akt o dedovanju po upravicencu, ce zahtevo vlaga pravni naslednik upravicenca;
- c) ime pooblastenca, ki bo pred pristojnim organom zastopal interese vlagatelja, ce vlagatelj zahteve nima stalnega prebivalisca na obmocju Republike Slovenije.

Ce se zahteva nanasa na nepremicnino, se prilozi tudi:

- zemljiskoknjizni izpisek z vsemi vpisi in izbrisi v zemljiskoknjiznih vložkih, v katerih so bile vpisane podržavljene nepremicnine, od 15. 5. 1945 dalje do dneva vložitve zahtevka, ali overjeno fotokopijo zemljiskoknjiznega vložka s temi podatki,
- zemljiskokatastrske podatke o legi, površini in vrsti rabe parcel po stanju v casu podržavljenja.

Zahteva mora vsebovati tudi druge podatke, potrebne za ugotavljanje upravicenosti zahteve.

63. clen

Ce ne obstajajo listine iz prejšnjega clena, organ prve stopnje po uradni dolznosti zahteva od zavezanca ali tretjih oseb dokazila o verjetnosti obstoja pravice.

Zavezanci in upravljalci so dolzni pristojnemu organu predložiti vse dokaze in dopustiti vpogled v listine in podatke, potrebne za odlocitev o zahtevi.

Na zahtevo organa iz 54. ali 56. clena tega zakona izda občinski upravni organ, pristojen za notranje zadeve, ugotovitveno odlocbo o državljanstvu upravicenca, ce ta ni vpisan v evidenco o državljanstvu. V tem postopku ni mogoce ugotavljati obstoja nelojalnega ravnanja zoper interese narodov in drzave FLRJ.

64. clen

Zahteva za denacionalizacijo mora biti vložena najkasneje v osemnajstih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Pravocasno vložena zahteva enega od upravicencev je v korist vseh upravicencev, ki pridejo v postev za uveljavljanje pravic, na katere se zahteva nanasa.

65. člen

V postopku za denacionalizacijo, v katerem se predhodno izvede poseben ugotovitveni postopek, se ugotovijo vsa dejstva in okoliscine, pomembna za odlocanje o zahtevi.

Ugotovitveni postopek vodi oseba, ki jo pooblasti predstojnik upravnega organa, ali pa clan komisije iz drugega odstavka 54. clena tega zakona. Komisija iz drugega odstavka 54. clena tega zakona pripravi po koncanem ugotovitvenem postopku porocilo o ugotovljenem dejanskem in pravnem stanju zadeve.

Porocilo se vroci strankam z osebno vročitvijo. Stranke lahko v petnajstih dneh po prejemu porocila predlagajo spremembo oziroma dopolnitev porocila oziroma dopolnitev ugotovitvenega postopka. Na predloge strank organ prve stopnje ni vezan.

66. člen

Po koncanem ugotovitvenem postopku in po preteku roka iz tretjega odstavka prejsnjega clena organ prve stopnje odloci o premozenju, ki se vraca; o upravicencih, ki se jim premozenje vraca; o obliki in obsegu premozenja, ki se vraca; o zavezancih za izrocitev premozenja ter o rokih za izpolnitev odlocbe.

V odlocbi o denacionalizaciji organ prve stopnje izda tudi nalog pristojnim organom za izvrsitev odlocbe in odredbe o morebitnih bremenih ter odloci o stroških postopka.

Spremembe zemljiskoknjiznega stanja na podlagi odlocbe o denacionalizaciji se po njeni pravnomocnosti izvedejo po uradni dolznosti.

67. člen

Odlocba o denacionalizaciji se glasi na ime upravicenca - prejsnjega lastnika podrzavljenega premozenja.

Ce lastnik podrzavljenega premozenja ni upravicenec (12. clen), se odlocba o denacionalizaciji glasi na osebo, ki je po tem zakonu upravicenec do denacionalizacije.

Ce je oseba iz prvega oziroma drugega odstavka tega clena umrla ali je razglasena za mrtvo, se z odlocbo o denacionalizaciji da denacionalizirano premozenje v zacasno upravljanje skrbniku za posebne primere (211. clen zakona o zakonski zvezi in druzinskih razmerjih, precisceno besedilo, Uradni list SRS, st. 14/89). Za skrbnika za posebne primere je lahko postavljen tudi upravicencev pravni naslednik.

68. clen

Organ prve stopnje lahko zaradi zavarovanja zahtev za denacionalizacijo ali iz drugih tehtnih razlogov izda sklep, s katerim odredi, da se začasno prepove razpolaganje z nepremicninami ali delno oziroma popolno kapitalsko preoblikovanje podjetij in drugih gospodarskih subjektov. Iz enakih razlogov lahko odredi prenos nepremicnine v začasno uporabo upravicencu, ce je dejanska in pravna podlaga njegove zahteve za vrnitev nepremicnine verjetno izkazana.

4. oddelek: Poravnava

69. clen

Upravicenci in zavezanci lahko med postopkom pred organom prve stopnje vsak cas sklenejo poravnavo o premozenju, ki je predmet denacionalizacije. Poravnava lahko obsega vse premozenje denacionalizacije ali njegov del.

Organ prve stopnje lahko opozori stranke v postopku na možnost poravnave in jim pomaga, da se poravnajo. Poravnava ne sme biti v nasprotju s prisilnimi določbami zakona. Poravnava je sklenjena, ko stranke precitajo zapisnik o poravnavi in ga podpisejo. Organ prve stopnje vkljuci poravnavo v odlocbo o denacionalizaciji.

5. oddelek: Dokazovanje prava

70. clen

Kadar ta zakon odkazuje na uporabo tujega ali avtonomnega prava, dokazujejo to pravo stranke, ki uveljavljajo denacionalizacijo.

Stroski dokazovanja prava niso stroski postopka.

6. oddelek: Stroski postopka

71. clen

Stranke v postopku denacionalizacije po tem zakonu ne placujejo taks.

Za odlocanje o stroskih postopka se uporabljajo predpisi o postopku, ki se uporablja pred organom za denacionalizacijo.

VI. poglavje

DRUGA ODSKODNINSKA RAZMERJA IN DEDOVANJE

72. clen

Odskodnine, dane na podlagi predpisov iz 3. in 4. clena tega zakona, ter odskodnine, dane za premozenje, ki je bilo podzavljeno na nacin, določen v 5. clenu tega zakona, se pri odlocanju o denacionalizaciji po tem zakonu ne upostevajo, razen ce so presegle 30 odstotkov vrednosti podzavljenega premozenja.

Odskodninski zahtevki iz naslova nemoznosti uporabe oziroma upravljanja premozenja ter iz naslova vzdrzevanja nepremicnin v casu od podzavljenja do dneva uveljavitve tega zakona, se ne priznavajo.

73. clen

Zavezancem, iz katerih sredstev se vrne po dolocbah tega zakona nepremicnina, ki so jo pridobili odplacno, gre odskodnina po predpisih o razlastitvi in prisilnem prenosu nepremicnin v druzbeni lastnini.

Odskodnina iz prejsnjega odstavka gre v obliki obveznic v breme Slovenskega odskodninskega sklada.

74. clen

Ce je bil v primerih iz tretjega odstavka 67. clena tega zakona zapuscinski postopek po osebi iz prvega ali drugega odstavka istega clena pravnomocno koncan, ne da bi bilo v njem odloceno tudi o dedovanju premozenja, ki pripade tej osebi po odlocbi o denacionalizaciji, se glede tega premozenja opravi nov zapuscinski postopek.

Glede novega zapuscinskega postopka se uporabljajo določbe zakona o dedovanju (Uradni list SRS, st. 15/76 in 23/78), ce ni v tem poglavju določeno drugace.

dolznost (Uradni list DFJ, st. 26/45) in po ukazu Predsedstva Prezidija Ljudske skupscine Federativne Ljudske republike Jugoslavije z dne 8. 3. 1947, U. st. 392 (Uradni list FLRJ, st. 64/47).

88. clen

Z dnem uveljavitve tega zakona ni dopustno nobeno razpolaganje z nepremicninami oziroma premozenjem, glede katerega po dolocbah tega zakona obstaja dolznost vrnitve.

Pravni posli in enostranske izjave volje, ki so v nasprotju s prejsnjim odstavkom, so nicni.

Dolocba prvega odstavka tega clena preneha veljati 30 dni po preteku roka iz prvega odstavka 64. clena tega zakona.

89. clen

Ce je premozenje, na katero se nanasa vrnitev ali odskodnina, preslo iz druzbene v zasebno lastnino na podlagi spekulativnih oziroma fiktivnih pravnih aktov in poslov, je zavezanec za vrnitev oziroma odskodnino pravna oziroma fizicna oseba, ki je v casu odlocanja o zahtevi za

denacionalizacijo lastnik takega premozenja.

Ce so bile glede premozenja iz prejsnjega odstavka sklenjene najemne oziroma zakupne pogodbe, se za najemna oziroma zakupna razmerja ne uporabljajo določbe 24. clena tega zakona.

90. clen

Vlozitev zahteve in odlocanje o zadevah iz tega zakona je dopustno ne glede na to, ali je do uveljavitve tega zakona o zahtevku za vrnitev oziroma odškodnino ze pravnomocno odlocilo sodisce ali drug drzavni organ, pa zahtevku upravicenca ni bilo ugodeno.

Za neodplacno podrzavljeno premozenje v smislu 4. clena tega zakona je steti tudi premozenje, za katero je bila dana odškodnina, pa ta ni presegla 30 odstotkov njegove vrednosti.

Dolocba 4. clena tega zakona se ne uporablja glede zaplemb, izrecenih v kazenskih postopkih na podlagi predpisov, ki so veljali po 31. 12. 1958.

91. clen

Dolocba cetrttega odstavka 16. clena tega zakona se nanasa na podjetja v mesani lastnini po stanju ob uveljavitvi predpisa, ki ureja lastninsko preoblikovanje podjetij.

92. clen

Za vracanje premozenja, zaplenjenega v kazenskih postopkih, ki so bili pravnomocno koncani do 31. 12. 1958, se uporabljajo določbe tega zakona tudi, ce je bila kazen zaplembe premozenja razveljavljena na podlagi obnove kazenskega postopka.

93. clen

Za nacin ugotavljanja vrednosti stanovanj, stanovanjskih his in poslovnih prostorov se uporablja enacba iz pravilnika, navedenega v drugem odstavku 44. clena tega zakona:

$$V_{st} = st. \cdot tc. \times vt \times p \times fs \text{ oziroma fr}$$

V enacbi pomeni "vt" vrednost tocke, pri cemer znasa vrednost tocke tolarsko protivrednost 4 nemskih mark (DEM) na dan izdaje odlocbe d denacionalizaciji.

94. clen

Nacin ugotavljanja vrednosti v smislu tretjega odstavka 44. clena tega zakona predpise v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona Izvrсни svet

Skupscine Republike Slovenije.

95. clen

Izvrsevanje odlocb o odškodninah iz 43. clena tega zakona se zacne z dnem, ki ga doloci zakon iz drugega odstavka 49. clena tega zakona.

Izvrsevanje odlocb o odškodninah iz 50. clena tega zakona se zacne z dnem, ki ga doloci zakon o prorasunu Republike Slovenije.

Roki iz 58. clena tega zakona ne zacno teci pred 1. 1. 1992.

96. clen

Ta zakon zacne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 20. novembra 1991.